

El llenguatge

Comparatives simples (I)

12/1/1971

Les oracions comparatives són oracions subordinades, que s'insereixen, per tant, dins el conjunt d'una oració composta. Però normalment, si el verb és comú a la principal i a la subordinada, no es repeteix en la segona oració i, aleshores, la relació comparativa no s'estableix entre dues oracions sinó entre dos grups nominals, pronominals, adverbials o entre dos membres d'una mateixa oració que, per això, es pot considerar una oració simple o independent. Hi subsisteix, però, l'element conjuncional o d'enllaç, la conjunció que (o bé com, en correlació amb tan i tant), que trobem aleshores, excepcionalment, introduint membres d'una oració representats per noms, adjectius, prònom, etc: El teu mocador és més bonic que el meu. Aquests productes són més cars que bons. En Bernat corre més que en Martí. És millor avui que demà. És més senzill entrar que sortir.

Els termes comparatius usats en correlació amb el mot conjuntiu que són més, menys, i també millor, pitjor, major, i menor (major és, de fet, a penes usat actualment en frases pròpiament comparatives). Però també es construeixen habitualment oracions que tenen un valor comparatiu amb adjectius i adverbis com igual, idèntic, mateix, diferent, anterior, posterior, superior, inferior, abans, després i segurament alguns més i tot. Comparem En Bernat corre més que en Martí amb En Bernat escriu igual que en Martí. Ara bé: si el terme comparatiu és un dels que acabem d'indicar, l'element d'enllaç entre els dos termes objecte de comparació ha d'ésser, com en els casos anteriors, la conjunció que o bé cal que sigui una simple preposició — a o de — tal com és propi de les oracions independents? Dit així, hi ha nombrosos casos en què es manifesta un ús vacil·lant entre la conjunció que i les preposicions a (amb els mots igual, idèntic, anterior, posterior, superior i inferior) i de (amb els mots mateix, diferent, abans i després), vacil·lació perfectament explicable perquè es tracta de construccions que se senten adés com a reduccions d'oracions compostes i adés com a meres oracions simples o independents amb dos membres que no admeten altre enllaç que el prepositiu. D'altra banda, com veurem demà, la normativa establerta sobre aquesta qüestió és escassa o parcial i la jurisprudència que n'hem pogut aplegar tampoc no és gaire abundant.